

Suomen Jakutianlaika ry

VUOSIKOKOUSKUTSU 2022

Paikka: Pynnösentie 78, 35700 Vilppula sekä Teams-etäkokouksena

Aika: 6.2.2022 klo. 11.00 alkaen

Asialista

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. Esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja toiminnantarkastajan lausunto
6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille
7. Vahvistetaan toimintasuunnitelma 2022, tulo- ja menoarvio 2022 sekä liittymis- ja jäsenmaksun suuruus 2023
8. Valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet.
Erovuorossa ovat Elina Pitajeva, Rebekka Andersson sekä pj Kristiina Valtonen. Hallituksessa on nyt 8 jäsentä ja siinä voi olla 2-8 varsinaista jäsentä ja 0-8 varajäsentä. Hallitus nimeää sihteerin ja rahastonhoitajan jotka voivat olla myös hallituksen ulkopuoliset henkilöt.
9. Keskustellaan yhdistyksen jalostustoimikunnan toiminnasta, tavoitteista ja valitaan sen jäsenet
10. PEVISA-päivitys vuodelle 2023.

PEVISA

Yhdistyksen yleiskokous päättää aina PEVISAn mahdollisesta voimaantulosta, sen muutoksista ja myös sen päättymisestä.

PEVISA on Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma, jonka tarkoituksena on

1. Ennaltaehkäistä tai vähentää sellaisten perinnöllisten vikojen ja sairauksien leviämistä rodussa, jotka

-alentavat koiran elinkykyä tai -toimintoja

-aiheuttavat koiran elämänlaadun huonontumisen

-vähentävät koiran jalostuskelpoisuutta

2. turvata rodun geneettinen monimuotoisuus, jotta saataisiin rajoitettua haitallisten geenien leviäminen ja tuettua rodun kestävä kehitystä.

Pevisa-ohjelmassa asetetaan jalostukseen liittyviä lisäehtoja pentueen rekisteröinnille.

Rotujärjestön on toimitettava PEVISA-esitys Kennelliittoon ohjelman aiottua voimaantuloa edeltävän vuoden toukokuun loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa, että mikäli PEVISA-aloite hyväksytään, tulee se voimaan aikaisintaan 2023.

PEVISA-ohjelman vaikuttavuutta ja tarpeellisuutta tarkastellaan tyypillisesti JTO:n voimassaoloaikana ja sitä jatketaan tai siitä luovutaan JTO:n päivittämisen yhteydessä.

Miksi Gonioskopia tutkimus?

Glaukooma eli silmänpainetauti on monella rodulla perinnölliseksi oletettu silmäsairaus. Perinnöllistä (primaaria) glaukoomaa sairastavalla koiralla silmän sarveiskalvon ja värikanavan kulmaus (nk. kammiokulma) on rakenteeltaan usein poikkeava. Kammiokulmassa sijaitseva kampamainen rakenne eli niin kutsuttu pektinaattiligamentti on poikkeava ja/tai kammiokulma on madaltunut. Rakenteen poikkeama voi kehittyä iän myötä.

Silmän sisällä tuotettu neste ei poistu poikkeavan kammiokulman kautta normaalisti ja silmänpaine nousee. Tila on kivulias, lääkitykseen usein heikosti vastaava ja johtaa usein sokeuteen.

Kammiokulman tähytyksessä eli gonioskopiassa arvioidaan kammiokulman rakennetta. Gonioskopia voidaan tehdä osana virallista silmätarkastusta tai erillisenä lisätutkimuksena. ECVO:n ohjeistuksen mukaisesti vain virallisen silmätarkastuksen yhteydessä tehdyn gonioskopiatutkimuksen tulos tallennetaan virallisena.

Silmätarkastuseläinlääkäri ottaa virallisessa gonioskopiatutkimuksessa kantaa siihen, onko kammiokulman rakenne normaali (tulos: 'terve') vai onko kammiokulma rakenteeltaan ja/tai leveydeltään epänormaali (tulos: 'todettu'). Jos silmätarkastuseläinlääkäri toteaa silmätarkastuskaavakkeessa tulososiossa kammiokulman epänormaalin rakenteen, hän ottaa vielä kantaa siihen, onko tulos sairauden suhteen lievä, kohtalainen vai vakava.

Kammiokulman tila kehittyy iän myötä. ECVO suosittelee gonioskopia-tutkimuksen tekoa 1,4 ja 7 vuotiaana (3 vuoden välein).

Jos glaukoomatutkimuksessa todetaan lievä tai kohtalainen kammiokulman epänormaali rakenne, suositellaan, että mikäli koiraa kuitenkin käytetään jalostukseen, tulisi parituskumppanin olla gonioskopiatutkittu ja terve. Jos muutokset on merkitty vakavaksi, ei koiraa pidä käyttää jalostukseen glaukoomariskin takia.

Suomen Jakutianlaika ry hallituksen perustelut:

Pakollinen gonioskopia tutkimus jaostukseen käytettäville yksilöille. (Ei koske ulkomaisten urosten käyttöä)

Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	Tutkittu %	Terveitä	Terveitä %
2017	12	5	42%	5	100%
2018	23	9	39%	7	78%
2019	41	18	44%	16	89%
2020	48	14	29%	9	64%
2021	69	0	0%	0	
2022	0	0		0	

2017		2018		2019		2020	
Diagnoosi	Esiintymä	Diagnoosi	Esiintymä	Diagnoosi	Esiintymä	Diagnoosi	Esiintymä
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	5	Distichiasis, todettu	1	Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	16	Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	9
		Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	7	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, ei todettu	2	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, ei todettu	2
		ICAA Kammiokulman poikkeavuus, ei todettu	2	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, kohtalainen	2	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, kohtalainen	2
		ICAA Kammiokulman poikkeavuus, vakava	1	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, lievä	2	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, lievä	2
		Silmämuutosten vakavuus, lievä	1	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, vakava	1	ICAA Kammiokulman poikkeavuus, vakava	1

Suomen Jakutianlaika kanta on vielä suhteellisen pieni, mutta rodun suosio on ollut suurta ja koiria on viime vuosina tuotu melko paljon ja pentueita on Suomessa syntynyt 2019-2021 18kpl ja pentuja rekisteröity 160. Tiedossa on myös pentueita, joita ei ole rekisteröity.

Nyt rodussa on tullut valitettavasti esiin muutamia glaukooma tapauksia ja osa niistä ovat johtaneet koiran sokeutumiseen ja lopetukseen. Gonioskopio-tutkimuksia näkyy kennelliiton koiranet- sivustolla 14 kappaletta joista poikkeavuus on todettu seitsemällä koiralla (50%) ja tapauksista lieviä on kaksi, kohtalaisia on neljä ja vakavia kaksi. Tutkittujen koirien määrä on valitettavan pieni suhteessa rodun Suomessa olevaan populaatioon, mutta antaa hälyttävän tuloksen suhteessa tutkimuksessa terveiksi todettujen ja poikkeavan lausunnon saaneiden välillä.

Silmätarkastuksen (gonioskopian) asettaminen PEVISAn vaatimukseksi jalostuskäyttöön tuleville koirille ilman vaadittuja raja-arvoja antaa tärkeää lisätietoa rodun silmäongelmien laajuudesta ja siitä, tuleeko jatkossa jalostuksessa kiinnittää erityistä huomiota rodun silmien tilanteen parantamiseen. Jos tilanne osoittautuu hyväksi, voidaan gonioskopio vaatimus poistaa rodun PEVISAsta sen seuraavassa päivityksessä. Tutkimus vaatimus ei koskisi ulkomaisia uroksia.

Lonkat:

Vuosi	Syntyneitä	A	B	C	D	E	Yhteensä
2017	12	2	1	2	0	0	5
2018	23	3	3	2	1	1	10
2019	41	1	7	11	2	1	22
2020	48	5	4	8	2	0	19
2021	69	0	0	0	0	1	1
2022	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	193	11	15	23	5	3	57

Vuosi	Tutkittu	A	B	C	D	E
2017	42%	40%	20%	40%	0%	0%
2018	43%	30%	30%	20%	10%	10%
2019	54%	5%	32%	50%	9%	5%
2020	40%	26%	21%	42%	11%	0%
2021	1%	0%	0%	0%	0%	100%
2022	0%					
Yhteensä	30%	19%	26%	40%	9%	5%

Suomen kennelliiton tilasto osoittaa, että vuosien 2017-2021 aikana on syntynyt 193 Jakutianlaikaa. Lonkkatutkimus on tehty samalla ajanjaksolla 57lle koiralle joista tulokset jakaantuvat seuraavasti:

A 11kpl, **B** 15kpl, **C** 23kpl, **D** 5kpl, **E** 3kpl

Rodun lonkkatilastot eivät siten ole niin hyvällä tasolla kuin käyttö- ja harrastuskoiralta voisi toivoa. Suomen Jakutianlaika ry hallitus toivoo, että rodun terveystilanteen parantamiseksi alettaisiin toimia ja lonkkatilastojen tilanne pyrittäisiin rodun harrastajien yhteisvoimin saamaan paremmaksi ja kuvatuista yksilöistä enemmistö saataisiin tulevaisuudessa A ja B lonkkaiseksi C lonkkaisten sijaan.

Hallitus esittää, että PEVISA-päivityksessä rodulle asetettaisiin jalostukseen lonkkien osalta raja-arvot, jolloin jalostukseen voi käyttää A,B ja C lonkkaisia koiria, mutta kuitenkin siten, että C lonkkaisen koiran parina tulee käyttää A tai B lonkkaista yksilöä. Raja-arvot koskevat myös kun käytetään ulkomaisia uroksia.

Suomen Jakutianlaika ry hallituksen esitykset PEVISA-päivitykseen joka tulee voimaan 2023:**Vaihtoehto1.**

Lonkat: Jalostukseen saa käyttää vain A, B tai C lonkkaisia koiria, mutta kuitenkin siten, että C lonkkaisen parina on joko A tai B. Vaatimus koskee myös ulkomaisia uroksia.

Silmät: Silmätarkastus pakollinen ja tutkimus on oltava gonioskopio, mutta jalostukselle ei aseteta raja-arvoja vaan kasvattaja itse tekee päätöksen kunkin koiran jalostuskäytöstä. Ei koske ulkomaisia uroksia.

Vaihtoehto 2.

Lonkat: Jalostukseen saa käyttää vain A, B tai C lonkkaisia koiria, mutta kuitenkin siten, että C lonkkaisen parina on joko A tai B. Vaatimus koskee myös ulkomaisia uroksia.

Silmät: Silmätarkastus on pakollinen jalostukseen käytettäville koirille. Ei koske ulkomaisia uroksia.

11. Valitaan yksi tai kaksi toiminnantarkastajaa ja varatoiminnantarkastajaa
12. Käsitellään jäsenistön vuosikokoukselle jättämät esitykset (jäsenistön tulee jättää esitykset kirjallisesti hallitukselle ennen kokousta)
13. Muut asiat. Keskustellaan rodun tilanteesta yhteisesti ja jäsenistön toiveista/ideoista yhdistyksen toimintaan liittyen. Avoin keskustelu kaikille rodun harrastajille ja siitä kiinnostuneille.
14. Kokouksen päättäminen

Linkki kokoukseen:

Linkki kokoukseen lähetetään sähköpostitse viikkoa ennen kokouksen alkua, kaikille 31.1.2022 mennessä jäsenmaksun maksaneille. Linkki julkaistaan myös yhdistyksen sivuilla, jotta kaikki halukkaat voivat osallistua rodun yhteiseen keskusteluun. Käykää lataamassa Teams- sovellus älypuhelimelle tai tietokoneelle ajoissa :

<https://www.microsoft.com/fi-fi/microsoft-365/microsoft-teams/download-app>